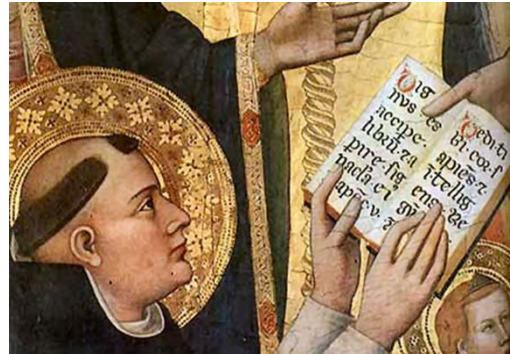

OMWILLE VAN DE WAARHEID

Feest St. Thomas Van Aquino

DATUM	29 januari 2023
VOORGANGER	Jan Groot
EERSTE LEZING	II Timoteüs 4, 1-5
EVANGELIE	Mattheüs 5, 1-10

OVERWEGING

Het was een ferme waarschuwing:

‘Pas op voor mensen die niet meer naar de waarheid luisteren,
maar naar verzinsels’.

Paulus schrijft het aan Timoteüs, met de indringende toon als van een testament.

Die dringende aansporing uit het vroege christendom is voor onze tijd heel actueel. Er is de laatste jaren een tendens in opkomst om je zorgen over te maken. We zien steeds vaker het verspreiden van nepnieuws, van desinformatie, van complottheorieën, van vaak regelrechte leugens. Onwaarheid, liegen, het veroorzaakt veel onzekerheid en angst, we kunnen niet meer van elkaar op aan. Niet voor niets verklaren we in een rechtbank onder ede om naar waarheid te zullen getuigen.

Ik schrok deze week van wat er in het nieuws was: dat een kwart van de jonge volwassenen in ons land twijfelt aan de Holocaust. Zes procent van de veertigminners ziet de moord op zes miljoen Joden tijdens de tweede wereldoorlog zelfs als verzinsel, ‘niet gebeurd’. Dat is ongehoord, en je trapt de overlevenden van al die slachtoffers ermee op hun ziel!

We vieren vandaag onze patroon, Sint Thomas. *Waarheid*, het motto van de Dominicanenorde, is hem op het lijf geschreven. Het gaat dan allereerst om eerbied voor wat ‘echt waar’ is, wat we kunnen vaststellen, wat niet gelogen is. Daar begint het mee, dat blijft altijd, en is eeuwig actueel.

Maar meer dan dat gaat het Thomas om een diepere waarheid. Dat is de inzet van zijn leven. Hij zoekt hartstochtelijk, met heel zijn hart en met heel zijn hoofd, naar het grote geheim van God, en naar de waarheid die Jezus voor ons belichaamt. Dat gaat veel verder en dieper dan wat we kunnen zien en begrijpen. Thomas is een God-zoeker. Zo helpt hij ons om als gelovige mensen te leven. Het gaat dan om een geestelijke waarheid, om onze diepste overtuigingen, om dat wat me het meest heilig en dierbaar is. Het evangelie noemt dat ‘het koninkrijk van de hemel’.

De vraag is: wat is daar belangrijk? Wat voor mensen zijn daar thuis? Het monumentale begin van de Bergrede zet ze op een rij en wenst ze geluk: vrouwen en mannen met hun hart op de goede plek, zachtmoedige en barmhartige mensen, mensen die gerechtigheid en vrede hooghouden, koste wat het kost.

En voor vandaag, vanwege St. Thomas, zijn er bovenal de woorden:

‘gelukkig wie zuiver van hart zijn,
want zij zullen God zien’.

Dat is een reis, een levenslang project, een weg van vallen en opstaan: zuiver van hart worden; het is de aangewezen weg om met de ogen van je hart de waarheid van God meer en meer te gaan ‘zien’.

Ik hoop dat jullie uit mijn woorden proeven dat het bij Sint Thomas om een liefdevolle en verbindende waarheid gaat, een waarheid die genadig en innemend is, en juist niet hard en zelfvoldaan, niet massief of in beton gegoten, maar een levende waarheid, ja ongekend verrassend, zoals gelééfd door Jezus Messias.

Ik moet denken aan wat er gebeurt op Goede Vrijdag. Jezus staat daar in een schijnproces voor Pilatus. Hij zegt tijdens de ondervraging:

‘mijn levenswerk is het
om te *getuigen van de waarheid*;
ieder die uit de waarheid is luistert naar mijn stem’.

Pilatus haalt er cynisch zijn schouders voor op: ‘wat is waarheid?’ Hij laat de waarheid kruisigen, en zo redt hij zijn eigen hachie.

Wat is het een grote vreugde als je geloof een innerlijke waarheid is die je voedt en troost en met anderen verbindt. Dan blijft het extra tragisch, dat oude liedje van mensen op de wereld die een ander met hun waarheid op de oren slaan, die met een vorm van geweld hun godsdienstige waarheid verdedigen en opleggen. Denk bijvoorbeeld alleen maar aan de achterstelling van vrouwen in Afghanistan en Iran. Maar ook het christendom heeft heel wat zwarte bladzijden, van verharding en van tunnel-waarheid.

Thomas moet daar niets van hebben. Van hem kun je leren dat we de waarheid nooit in pacht hebben! En: wat is het mooi als je openstaat voor wat anderen ten diepste bezielt en beweegt. Daar kun je alleen maar van groeien. Onze zoektocht naar de waarheid gaat altijd door, ons leven lang!

